

Sygn. akt VI U 988/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Ewa Milczarek

Protokolant – st.sekr.sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2020 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

odwołania: T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 22 stycznia 2020 r. , numer decyzji: (...) - RKS- (...)

w sprawie: T. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o składki

1) oddała odwołanie;

2) zasądza od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 3600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego

Na oryginale właściwy podpis.

VI U 988/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 stycznia 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w I. stwierdził, że T. K. jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres od grudnia 2014r. do października 2019r. oraz, że zadłużenie ubezpieczonego wobec organu rentowego wynosi kwotę łącznie z odsetkami 39.813,94 zł. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że organ rentowy z urzędu wszczął postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek, wzywając ubezpieczonego do złożenia pisemnych wyjaśnień przyczyn nieopłacenia należnych składek z tytułu prowadzonej działalności w spornym okresie, pod rygorem wydania decyzji określającej wysokość zaległości na podstawie dowodów, którymi dysponuje organ rentowy. W określonym terminie ubezpieczony nie dopełnił obowiązku, w związku z powyższym, wydano zaskarżoną decyzję.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony T. K., który zaskarżył decyzję w całości i wniósł o jej uchylenie lub zmianę, poprzez ustalenie, że za okres od grudnia 2014r. do października 2019r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy wynosi 0 zł. W uzasadnieniu odwołania wskazał, że zaskarżona

decyzja jest nieważna, z uwagi na powagę rzeczy osądzonej. Wskazał, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych już wcześniej w tożsamym podmiotowo i przedmiotowo postępowaniu wydał decyzję nr (...), którą ustalił, że jego podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne wynosi 0 zł. Brak jest zatem w obecnym postępowaniu możliwości rozstrzygnięcia tego samego roszczenia w sposób odmienny.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik organu rentowego wskazał, że w grudniu 2019r. do organu wpłynęła prawomocna decyzja (...) Oddziału w P. z dnia 9 maja 2018r. dotycząca okresu podlegania ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na rzecz (...) na podstawie umów o pracę oraz umów zlecenia, w której ustalono, że w okresie od września 2014r. do grudnia 2016r. ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu ani jako zleceniobiorca ani jako pracownik (...). W związku z treścią tej decyzji ZUS Inspektorat w I. z urzędu uporządkował okres ubezpieczenia odwołującego z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz sporządził korekty dokumentów rozliczeniowych za okres od 2011r. do października 2019r. Organ rentowy podkreślił, że zaskarżona w niniejszym postępowaniu decyzja jest pierwszą decyzją dotyczącą wysokości składek na ubezpieczenia społeczne odwołującego z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej za sporny okres, a decyzja, na którą w swoim odwołaniu powołuje się ubezpieczony, podnosząc zarzut powagi rzeczy osądzonej, wydana przez ZUS w P., dotyczyła kwestii podlegania ubezpieczonego obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu – umów o pracę i zlecenie – a nie z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, w związku z czym nie zaszła powaga rzeczy osądzonej.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W okresie objętym sporem, T. K. prowadził działalność gospodarczą, z tytułu której zobowiązany był zadeklarować i opłacić składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy.

Niesporne.

W okresie od września 2014r. do grudnia 2016r. odwołujący nie posiadał innego tytułu do obowiązkowego ubezpieczenia społecznego, bowiem w okresie tym nie podlegał ani jako pracownik ani jako zleceniobiorca obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracy wykonywanej na rzecz (...).

Dowód: prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z dnia 29.11.2018r. w sprawie VI U (...).

Odwołujący w spornym okresie nie uiścił należnych składek na ubezpieczenia społeczne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy w zakresie deklaracji 1-39 za okresy 12/2014-01/2017, 07/2018 -10/2019. Zadeklarował za ten okres i opłacił jedynie składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

Dowód: raport zestawienia deklaracji i wpłat - k. 30-42 akt rentowych.

Łączna kwota zadłużenia odwołującego wobec ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów deklaracji nr 1-39 za okres od 12/2014-01/2017 oraz 07/2018 -10/2019 wynosi 30.292,18 zł, a łączna kwota zadłużenia z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy za ten okres wynosi 2521,76 zł.

Dowód: załącznik do dokumentu nr (...) –k . 22 akt rentowych

Powyższy stan faktyczny nie był pomiędzy stronami sporny i w całości był możliwy do odtworzenia na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego oraz aktach VI U(...)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że jedynym zarzutem przeciwko prawidłowości zaskarżonej decyzji, sformułowanym przez odwołującego, był zarzut powagi rzeczy osądzonej. Ubezpieczony zarzucił zaskarżonej decyzji wadliwość w postaci nieważności, powołując się na istnienie w obrocie prawnym innej prawomocnej decyzji z dnia 9 maja 2018r., wydanej przez organ rentowy, a dotyczącej – zdaniem odwołującego - dokładnie tej samej kwestii, która była przedmiotem obecnego postępowania. Odwołujący twierdził, że z poprzedniej decyzji wynika, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, należnych ZUS od ubezpieczonego w spornym okresie wynosi 0 zł. W związku z powyższym obecne rozstrzygnięcie organu rentowego, jakoby za sporny okres ubezpieczony posiadał zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek wobec ZUS jest błędne i sprzeczne z poprzednią decyzją, a także narusza art. 156 k.p.a.

Jednocześnie ubezpieczony, poza wskazanym formalnym zarzutem przeciwko prawidłowości zaskarżonej decyzji, nie sformułował wobec niej żadnych zarzutów merytorycznych – ani w zakresie prawidłowości określenia wysokości należności, ani też w zakresie ustalania okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej przez siebie działalności - w szczególności nie zaprzeczył, aby w spornym okresie działalność gospodarczą faktycznie prowadził, ani też nie wskazał, aby w tym okresie nie miał obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne oraz Fundusz Pracy i Solidarnościowy w związku z tym, że był objęty obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z jakiegoś innego tytułu.

Wobec tak sformułowanych zarzutów (a raczej ich braku) zakres badania prawidłowości decyzji ZUS z dnia 22 stycznia 2020r. Sąd Okręgowy w niniejszym składzie ograniczył do zbadania zasadności podniesionego zarzutu powagi rzeczy osądzonej.

Sąd Okręgowy stwierdza, że zarzut ten okazał się być nietrafiony.

Z art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (T.j.: Dz. U. z 2020, poz. 266) wynika, że w sprawach uregulowanych ustawą stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Według art. 156 § 1 pkt 3 k.p.a., przyczyną stwierdzenia nieważności decyzji jest tzw. res iudicata. W związku z tym ponowne rozstrzygnięcie przez organ sprawy załatwionej wcześniej decyzją ostateczną jest możliwe tylko po uchyleniu pierwotnej decyzji w ustalonym przez prawo trybie (por. wyrok NSA z dnia 26 maja 1981 r. SA 895/81 ONSA 1981/1 poz. 47). Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 11 maja 2012r. wydanym pod sygnatura I UK 32/12 wskazał, że dla stwierdzenia, że nastąpiło naruszenie rei iudicatae, istotne znaczenie ma istnienie tożsamości obu spraw. Decyzja ostateczna ma bowiem powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą prawną stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Tożsamość sprawy administracyjnej pod względem podmiotowym to ustalenie identyczności strony (stron) w danym postępowaniu, na tożsamość sprawy pod względem przedmiotowym składa się natomiast treść żądania strony (uprawnienia) lub treść obowiązku, podstawa prawna i stan faktyczny. (postanowienie SN z dnia 11.05.2012r. I UK 32/12, LEX nr 1675302)

Biorąc to pod uwagę, wskazać należy, że decyzja będąca przedmiotem odwołania w niniejszej sprawie została skierowana do T. K. i jest to decyzja deklaratoryjna określająca łączne zadłużenie odwołującego wobec ZUS z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w zakresie deklaracji 1-39 za okresy 12/2014- 01/2017, 07/2018 -10/2019. ZUS wydał ją w związku z korektą konta ubezpieczonego dokonaną z urzędu w związku z prawomocną decyzją z dnia 9 maja 2018r. nr (...). Z kolei postępowanie ZUS zakończone wydaniem decyzji z dnia 9 maja 2018r. było postępowaniem w przedmiocie ustalania istnienia obowiązku ubezpieczenia. Adresatem wydanej wówczas decyzji był płatnik (...) P. a wydana decyzja była decyzją ustalającą, iż ubezpieczony w okresie od września 2014r. do grudnia 2016r. nie podlegał ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu ani jako zleceniobiorca ani jako pracownik (...) oraz ustalającą, że w związku z tym podstawa wymiaru składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu umów łączących ubezpieczonego z tym płatnikiem za sporny okres wynosi 0 zł.

W tych okolicznościach oczywistym jest, że choć w obu sprawach występowały te same strony (w sprawie zakończonej decyzją (...) ubezpieczony występował jako zainteresowany) to nie ma między nimi tożsamości przedmiotowej, bo każda z tych decyzji dotyczyła innego stosunku ubezpieczeniowego a także miała zupełnie inny charakter prawny. Pierwsza decyzja z dnia 9 maja 2018r. dotyczyła stosunku ubezpieczenia społecznego ubezpieczonego z tytułu umów o pracę oraz zlecenie i była decyzją kształtującą ten stosunek, ustalającą, że odwołujący nie podlegał ubezpieczeniom społecznym jako pracownik ani jako zleceniobiorca (...)P.. Natomiast obecna decyzja dotyczy stosunku ubezpieczeniowego odwołującego z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej i jest wyłącznie decyzją deklaratoryjną określającą zaległość ubezpieczonego wobec ZUS z tego tytułu. Decyzje te pozostają ze sobą w związku, jednak w inny sposób, niż wskazał to odwołujący. Decyzja z dnia 9 maja 2018r. jest bowiem w stosunku do decyzji z dnia 22 stycznia 2020r. decyzją prejudycjalną. Tym samym zarzut nieważności postępowania jest nietrafny.

Sąd Okręgowy, nie znajdując żadnych innych wad zaskarżonej decyzji, w szczególności, nie stwierdzając, aby decyzja organu rentowego została wydana z rażącym naruszeniem przepisów o postępowaniu przed organem rentowym, oddalił zatem odwołanie, o czym orzekł w punkcie I wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W punkcie II. wyroku orzeczono o kosztach postępowania kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 k.p.c. Odwołujący jako strona przegrywająca proces w całości zobowiązany został do zwrotu kosztów zastępstwa procesowego organu rentowego reprezentowanego przez radcę prawnego. Wysokość tych kosztów ustalona została na podstawie § 2 pkt 5) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265). Zgodnie bowiem z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019r. w sprawie III UZP 9/19 w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o należności z tytułu składek i wysokość zadłużenia stawkę wynagrodzenia radcy prawnego ustala się na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Ewa Milczarek